

รายงานการวิจัย

64502

ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา
หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

The Supporting Factors of the Educational Management
Affecting Students' Learning Quality in Hospitality Program,
Faculty of Liberal Arts, Rajamagala
University of Technology Srivijaya

นางธิดาพร เรืองเรืองกุลฤทธิ
คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

647.94

5342

2553

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
งบประมาณเงินรายได้ประจำปี พ.ศ. 2553

ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม
สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ชิตาพร เรืองเรืองกุลฤทธิ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา ประชากรคือ นักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 332 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาของนักศึกษายู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2.00 – 2.50 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความถนัดและสนใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และแรงจูงใจหลักในการเลือกเรียนหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมคือ หลักรับการศึกษาแล้วหางานง่าย 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษาพบว่า เวลาที่เหมาะสมในการเรียนทฤษฎีคือ 2 ชั่วโมง และเวลาที่เหมาะสมในการเรียนปฏิบัติ คือ 3 ชั่วโมง จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติคือน้อยกว่า 35 คน สื่อการเรียนที่ส่งต่อการเข้าใจบทเรียนมากที่สุดคือ Power Point บรรยายภาคในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้มากที่สุดคือ ความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียน 3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาคือ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในห้องเรียน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเรียนน้อยที่สุดคือแสงสว่างในห้องเรียน และการทราบบวิธีการประเมินล่วงหน้า

คำสำคัญ: การจัดการศึกษา คุณภาพการเรียนรู้

**The Supporting Factors of the Educational Management Affecting Students' Learning Quality
in Hospitality Program, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala
University of Technology Srivijaya**

Tidaporn Ruangroengkulrit

Abstract

The aims of this study were to study 1) background of hospitality students, School of Hotel and Tourism Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Srivijaya 2) the students' opinions on the supporting factors of the educational management affecting students' learning quality 3) the students' opinions on the procedure manages to student the instruction which suitable on student learning.

The population of this student were 322 students of School of Hotel and Tourism Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Srivijaya and the example were 83 students. The student was analyzed by percentage average and standard deviation

The result of this research find out that 1) students grade point average was 2.00-2.50, most students were interented in computer, main motivation factor to student at the school hotel was easy to find job after finish studenting. 2) about the supporting factors of the educational management found that envelopment factor was the main factor affect on students' learning 3) about the procedure manages to student the instruction was found that timing for student theory was 2 hours and 3 hours for particle, number for students were 35 for 1 classroom 3)

Key word: education managemt learing quality

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ดำเนินการสำเร็จโดยได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2553 ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ขอขอบพระคุณ คณบดีคณะศิลปศาสตร์ และผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ให้การส่งเสริม สนับสนุน งานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ดร. กิตติ เรืองเรืองกุลฤทธิ ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเป็นอย่างมาก

คุณค่าและประโยชน์อันใดที่พึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูทเวทิตาคุณ แด่ บิดา มารดา ตลอดจนครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธิดาพร เรืองเรืองกุลฤทธิ

กันยายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	6
ความหมายของการจัดการ.....	6
ความหมายของการศึกษา.....	7
ความหมายของการจัดการศึกษา.....	7
หลักในการจัดการศึกษา.....	7
บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา.....	9
สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา.....	12
ความหมายคุณภาพของการศึกษา.....	13
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา.....	13
ดัชนีวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา.....	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	15
ความหมายของการเรียนรู้.....	15
กระบวนการเรียนรู้.....	16
องค์ประกอบของการจัดการความรู้.....	19
ลักษณะการเรียนรู้ที่ดี.....	20
หลักการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	20
การจัดการศึกษาของหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	30
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	44
สรุปการวิจัย.....	44
อภิปรายผล.....	46
ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	52
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	53
ประวัติของผู้วิจัย.....	61

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม.....	33
ตารางที่ 4.2 การศึกษาเดิมของนักเรียน.....	34
ตารางที่ 4.3 ความถนัดของนักศึกษา.....	34
ตารางที่ 4.4 ความสนใจพิเศษของนักศึกษา.....	35
ตารางที่ 4.5 แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม.....	35
ตารางที่ 4.6 เวลาที่เหมาะสมในการเรียนภาคทฤษฎีแต่ละครั้ง.....	37
ตารางที่ 4.7 เวลาที่เหมาะสมในการเรียนภาคปฏิบัติแต่ละครั้ง.....	38
ตารางที่ 4.8 จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียน กรณีเรียนทฤษฎี.....	38
ตารางที่ 4.9 จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียน กรณีเรียนปฏิบัติ.....	39
ตารางที่ 4.10 สื่อการเรียนที่ส่งผลต่อการเข้าใจบทเรียนมากที่สุด.....	39
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.....	41
ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลต่อการศึกษต่างกัน กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของ นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.....	42

ญ

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 4.1 การให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆก่อนการเริ่มเรียนวิชาใหม่ของนักศึกษา.....	36
แผนภูมิที่ 4.2 พฤติกรรมของนักศึกษาในการเตรียมตัวก่อนการเรียนในแต่ละครั้ง.....	37
แผนภูมิที่ 4.3 บรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา.....	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษาช่วยให้คนมีความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทยที่มีคนมีการศึกษามากประเทศนั้นก็จะมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสูง ดังที่แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559 ระบุไว้ว่า คนไทยเป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพกายและใจที่สมบูรณ์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อเป็นเป้าหมายและฐานหลักของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ความรู้ของผู้เรียนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอนคือสถานศึกษาต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนที่ดีควรคำนึงถึงความต้องการหรือความคิดเห็นของผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์สามารถแก้ปัญหา และอุปสรรคของการจัดการเรียนการศึกษา รวมถึงการสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพในการเรียนต่อไป ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการมีส่วนร่วม เป็นหนึ่งในหลักสำคัญในการจัดการศึกษา สามประการ ได้แก่ การศึกษาตลอดชีวิต การมีส่วนร่วม และการพัฒนาต่อเนื่อง

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานซึ่งถูกมองว่าเป็นแหล่งสร้างความรู้แก่บุคคลทั่วไป สำนักนโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วม (2553) กล่าวไว้ว่า ความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในทุกขั้นตอนของชีวิตคนและเป็นสิ่งที่มีค่าในทุกองค์กร ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นสถานที่ที่ทุกคนคาดหวังให้เป็นแหล่งที่สร้างความรู้และจัดการความรู้ ที่สามารถจะเป็นแบบอย่างแก่บุคคล กลุ่มบุคคล รวมทั้งองค์กรอื่นๆ ได้

หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีเมื่อปี พ.ศ. 2545 นับตั้งแต่การเปิดสอนจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2554 ทางหลักสูตรได้มีการปรับการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัย เช่นมีการเพิ่มจำนวนห้องเรียนจากชั้นเรียนละ 1 ห้องเป็น ชั้นเรียนละ 2 ห้อง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 การใช้นโยบายเรียนรวม การปรับปรุงห้องเรียนให้มีขนาดใหญ่ และการปรับปรุงสื่อในการเรียนการสอนให้ทันสมัย แต่การปรับการเรียนการสอนดังกล่าวเป็นการปรับเปลี่ยนโดยนักศึกษา มิได้มีส่วนร่วม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนของหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
3. เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

องค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษา จากการศึกษาแนวคิดของปรัชญญา เวสาร์ชช และกรมวิชาการ สรุปได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษาได้แก่องค์ประกอบด้าน บุคลากร บริหาร และการจัดการเรียนการสอน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา จากการศึกษาแนวคิดของไพฑูริย์ ทอหุน และสุพัฒน์ อาษาสร้อย สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร ผู้เรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม และ การบริหาร

จากการศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาสรุปได้ว่า ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมประกอบด้วยปัจจัยด้านบุคลากร ผู้เรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน และ การบริหาร ซึ่งสามารถสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้เรียน ผลการศึกษา พื้นฐานการศึกษา ความถนัด แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรการโรงแรม พฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนการเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม ประกอบด้วย บรรยากาศในชั้นเรียน การจัดระบบการเรียนการสอน

4. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษามุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมต่อปัจจัยที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

4.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำนวน 334 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน: 2553)

4.3 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำนวน 83 คน

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ตั้งแต่ ตุลาคม 2552 – กันยายน 2554

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

5.2 ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

5.3 การจัดการศึกษาหมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4 ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษา หมายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษา ประกอบด้วยปัจจัย ด้านบุคลากร ด้านบริหาร และด้านการจัดการเรียนการสอน ในที่นี้ศึกษาเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนและผู้เรียน

5.5 การจัดการเรียนการสอน หมายถึงกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยบรรยากาศในชั้นเรียน การจัดระบบการเรียนการสอน การศึกษาฉบับนี้หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม

5.6 คุณภาพการเรียนหมายถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปณิธานและภารกิจของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ตามนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจนปณิธานและภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน

5.7 คุณภาพของผู้เรียน มีความหมายครอบคลุมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะ และพฤติกรรม ซึ่งในการศึกษานี้เน้นคุณภาพการเรียนของนักศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักศึกษาหลักสูตรการโรงแรม
2. ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา

3. ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

4. เพื่อนำการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษาด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีแนวความคิด ผลงานวิจัยและเอกสาร วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้
3. การจัดการศึกษาของหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของการจัดการศึกษา เราควรเข้าใจความหมายของการจัดการและการศึกษาก่อน

1.1 ความหมายของการจัดการ

ได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับการจัดการไว้หลายท่านดังนี้

พรพรม พรหมเทศ (2551: 139) ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า การจัดการ (Management) เป็นกระบวนการที่ออกแบบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยที่ประสิทธิผลหมายถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ ขณะที่ ประสิทธิภาพหมายถึงการบรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542: 444) ให้ความหมายการจัดการคือ กระบวนการนำทรัพยากร การบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นการการบริหรคือ 1) การวางแผน 2) การจัดการองค์การ 3) การจูงนำ 4) การควบคุม

สรุปได้ว่าการจัดการหมายถึงกระบวนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.2 ความหมายของการศึกษา

ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุว่า การศึกษาหมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอด ความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ศ. ศิวรักษ์ (2545) (อ้างในสุบิน หินแปง, 2550) ให้ความหมายของการศึกษาไว้ 3 ประการ ได้แก่

การศึกษา คือ วิธีการต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

การศึกษา คือ ทฤษฎีต่างๆ ที่พยายามจะอธิบายหรือใช้เหตุผลในการถ่ายทอดนั้นๆ

การศึกษา คือ คุณค่าหรืออุดมคติต่างที่มนุษย์พยายามจะเข้าไปถึง โดยอาศัยความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เพราะฉะนั้นการฝึกปรีหรือถ่ายทอดจึงขึ้นอยู่กับคุณค่าหรืออุดมคติที่ต้องประสงค์นี้

สรุปว่าการศึกษา คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

1.3 ความหมายของการจัดการศึกษา

จากการศึกษาความหมายของการจัดการและการศึกษาสามารถกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาหมายถึงกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมด้วยการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และทัศนคติ โดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 หลักในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงหลักในการจัดการศึกษาไว้หลายมาตราดังต่อไปนี้

มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 8 ระบุว่า การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

2. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

มาตรา 24 ระบุให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ ได้ อย่างสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนหลายฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

1.5 บทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน หมายความว่าผู้สอนต้องถือว่าผู้เรียนเป็นคนที่สำคัญที่สุด เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนก็ต้องคำนึงถึงความแตกต่างดังกล่าว เช่น จัดให้คนเรียนช้าทำกิจกรรมที่ช่วยเน้นให้เข้าใจอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่วนคนเรียนเร็วที่เข้าใจแล้วได้รับกิจกรรมเสริมอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างน้อยผู้เรียนที่แตกต่างกันก็ควรได้รับความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน

2. ฝึกทักษะและวิธีคิด สถานศึกษามีหน้าที่ฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักคิด เพิ่มพูนทักษะในการจัดการ ฝึกฝนการเผชิญสถานการณ์และปัญหาต่างๆ และสามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา หมายความว่า การเรียนการสอนที่ดีไม่ใช่เน้นที่การท่องจำสาระในหนังสืออย่างเดียว แต่ต้องเตรียมตัวผู้เรียนให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา เช่น อาจสมมติสถานการณ์ให้คิดแก้ปัญหา และถามเหตุผล ข้อดีข้อเสียเพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเผชิญชีวิตได้

3. จัดให้เรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการฝึกฝน ปฏิบัติจริงของผู้เรียน โดยครูและสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เยี่ยมชมสถานที่ปลະการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตจริง เช่น ชมโรงงาน เป็นต้น

จากการกำหนดบทบาทของสถานศึกษาข้างต้น สามารถกล่าวได้ว่าบทบาทของสถานศึกษาในการจัดการศึกษามี 3 ส่วนคือ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การฝึกทักษะด้านความคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา มากกว่าการท่องจำ และการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เรียนรู้จากสถานที่หรือเหตุการณ์จริง

1.5.1 องค์ประกอบของการจัดการศึกษา

กรมวิชาการ(2538 : 5-6) อ้างถึงในสุบิน หินแปง (2550) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความพร้อม ได้แก่ สภาพความพร้อมของผู้บริหาร ครู ผู้เรียน หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ผู้ปกครอง ชุมชน และกฎระเบียบคำสั่ง แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

2. องค์ประกอบด้านกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ การบริหารจัดการทางวิชาการ การบริหารงานธุรการ การเงิน พัสดุ งานบุคลากร อาคารสถานที่ กิจกรรมนักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดการเรียนการสอน การนิเทศและการกำกับดูแลและประเมินผล

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรและสังคมคาดหวังในด้านความรู้ความสามารถและกระบวนการ คุณธรรมและจริยธรรม สุขภาพอนามัย เทคโนโลยี รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ราบรื่น

ปรัชญาญา เวสารัชช์ (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการศึกษาไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดการศึกษามี 8 องค์ประกอบดังนี้
(<http://www.area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc>)

1. สารเนื้อหาในการศึกษา ในกรณีที่มีการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้จัดการศึกษาจำเป็นต้องทำหลักสูตรเพื่อเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระ หลักสูตรเหล่านี้อาจเป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ แต่ขณะเดียวกันควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ด้วย เนื้อหาสาระในการศึกษานั้นควรทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ครูต้องทบทวนเนื้อหาสาระที่ตนสอนเพื่อปรับแก้ไขให้ถูกต้องทันสมัย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน

2. ครู ผู้สอน หรือผู้ให้การเรียนรู้ ผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ได้แก่ครู อาจารย์ ซึ่งถือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง บุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการศึกษาอบรมมาทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอด เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้และสาระวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับครูและอาจารย์คือความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามเรียนรู้เนื้อหาวิชาการวิชาชีพใหม่ และวิทยาการด้านการเรียนการสอน

3. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ กระดานเขียน หนังสือ แบบเรียน สมุด ดินสอ เป็นต้น ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ สื่อและอุปกรณ์เหล่านี้เป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ อยู่ในสภาพใช้งานได้ และใช้สื่อเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบวิธีการเรียนการสอนใหม่จึงแตกต่างไปจากเดิม จึงเกิดคำว่า “ปฏิรูปการเรียนรู้อันนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรม

การเรียนการสอน การนำชมนอกสถานที่เรียน การใช้อุปกรณ์เครื่องมือประกอบ รูปแบบวิธีการเรียน การสอนใหม่ๆนี้ ผู้สอนพึงระมัดระวังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละกลุ่ม และจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ประกอบกับการทำความเข้าใจธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนของตน

5. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษา ยังมีผู้ที่รับผิดชอบที่อาจไม่ได้เป็นผู้ถ่ายทอดโดยตรงอีกหลากหลาย ได้แก่ ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปโดยเรียบร้อย นำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และยังจำเป็นต้องมีบุคลากรทางการศึกษาอื่นร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการและสุขอนามัย รวมทั้งฝ่ายสนับสนุนอื่นๆ

6. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องของการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาลในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ชุมชน เป็นต้น เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

7. สถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศแวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาด สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแลคือความเพียงพอเหมาะสม ปลอดภัย และการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณปรับปรุงก็ควรแจ้งผู้บริหารให้ช่วยดำเนินการ

8. ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาถือเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาจึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ การให้การศึกษายอบรม การประเมิน และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้เป้าหมายการจัดการศึกษาในภาพรวมจึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่ แต่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีปรัชญาพื้นฐานสำคัญคือ “ทุกคนต้องเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษา และการศึกษาต้องจัดสำหรับคนทุกคน”

จากการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ด้านบุคลากร ด้านบริหาร และด้านการจัดการเรียนการสอน

1.5.2 ปัจจัยส่งเสริมการศึกษา

มานะ สินธุวงษานนท์ (2550) ได้กล่าวถึงปัจจัยส่งเสริมการศึกษาไว้ดังนี้

1. ความสนใจใฝ่รู้
2. ความพร้อมที่จะเรียน
3. บรรยากาศในครอบครัว
4. กระบวนการพัฒนาตนเอง
 - 4.1 ระดับห้องเรียนประกอบด้วย ความกระตือรือร้นของครู ความรอบรู้ของครู การให้คำปรึกษา และการจัดการชั้นเรียน
 - 4.2 ระดับโรงเรียนประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารโรงเรียน พันธกิจที่ชัดเจน ความกลมเกลียว การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และกระบวนการบริหารคุณภาพ

1.6 สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ (2552-2559) ได้แยกสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาสรุปได้ดังนี้

- 1.6.1 สังคมโลกในอนาคตที่ส่งผลต่อสังคมไทย โดยแบ่งเป็น
 - 1) สังคมแข่งขัน ใช้ความรู้เป็นฐานของการพัฒนาและการแข่งขัน
 - 2) สังคมสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากขึ้นในสังคมไทย
 - 3) สังคมพอเพียง คนให้ความสนใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มมากขึ้น
- 1.6.2 เศรษฐกิจ
 - 1) ความเป็นโลกาภิวัตน์ เกิดการเคลื่อนย้ายแหล่งเศรษฐกิจมายังเอเชีย
 - 2) ลักษณะการผลิตและบริการที่คำนึงถึงความเชี่ยวชาญที่เน้นขึ้น
ส่วนมากขึ้นความความถนัด
 - 3) คุณภาพและราคาอุตสาหกรรม
 - 4) องค์การประสิทธิภาพ/ การเรียนรู้ โรงงานที่มีความรู้
 - 5) การจัดการความรู้
 - 6) การวิจัยและพัฒนา
 - 7) ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรสิ้นทางปัญญามากขึ้น

1.6.3 สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานทั่วโลก

- 1) สถานการณ์ด้านพลังงาน
- 2) สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
- 3) การอนุรักษ์และการพัฒนา
- 4) สิ่งแวดล้อมศึกษา

1.6.4 ด้านของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในศตวรรษใหม่

- 1) ด้านพลังงาน
- 2) ด้านสุขภาพและอาหาร
- 3) ด้านการติดต่อสื่อสาร

1.6.5 ด้านการเมืองการปกครอง

1.6.6 ด้านประชากร

1.7 ความหมายคุณภาพการศึกษา

คุณภาพการศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการระบุว่าจัดการศึกษาประสบความสำเร็จหรือไม่ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัย อ่างใน จารุณี อินทร์ณี ได้ให้ความหมายของคุณภาพการศึกษา (ระดับอุดมศึกษา) ว่าหมายถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปณิธานและภารกิจของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ ตามนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศ ตลอดจนปณิธานและภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน (<http://www.med.cmo.ac.th/secret/meded/mede3/chapture1.pdf>)

1.8 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น คุณภาพการศึกษามีความสำคัญมาก ดังนั้นการเข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องศึกษา

ไพฑูริย์ ทอหุน ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ

1. ปัจจัยด้านบุคลากร หมายถึงบุคลากรทางการศึกษาในทุกกระดับ รวมถึงผู้บริหารโรงแรม และ ครูผู้สอน
2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน

3. ปัจจัยด้านการบริหาร หมายถึง ผู้บริหารใช้ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนเป็นมาตรฐานสำคัญในการบริหารงาน การประสานนโยบาย เป้าหมาย แผนงานและโครงการอย่างสัมพันธ์กันในทุกระดับ http://www.otep_nayok.com/artideslart_003.html

สุพัฒน์ อาษาสร้อย ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีปัจจัยหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ <http://www.atts.rtaf.mi.th>

1. ปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 ความรู้พื้นฐานเดิม
 - 1.2 ความถนัด
 - 1.3 ความสนใจ
 - 1.4 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 1.5 มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง
 - 1.6 เวลาที่ใช้ในการเรียน
2. บรรยากาศในชั้นเรียน
 - 2.1 การมีส่วนร่วม
 - 2.2 ความผูกพันฉันมิตร
 - 2.3 การสนับสนุนจากครู
 - 2.4 การเน้นงาน
 - 2.5 การแข่งขัน
 - 2.6 ระเบียบและการมีระบบงาน
3. ครู
 - 3.1 คุณภาพการสอน
 - 3.2 วุฒิการศึกษา
 - 3.3 ประสบการณ์ในการสอน
4. ด้านการจัดระบบ
 - 4.1 จำนวนนักเรียนในชั้นเรียน
 - 4.2 สัดส่วนนักเรียนต่อครู
5. ด้านพื้นฐานทางครอบครัว
 - 5.1 การศึกษาของบิดา มารดา
 - 5.2 อาชีพของบิดา มารดา

จากการศึกษา สรุปได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ผู้เรียน ระบบการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม และการบริหาร

1.9 ดัชนีชี้วัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา

ปรัชญา เวสารัชช์ (2546) ได้แบ่งดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1.9.1 คุณภาพของผู้เรียน มีความหมายครอบคลุมหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะ และพฤติกรรม

1.9.2 คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ขึ้นกับปัจจัยหลายประการซึ่งเป็นตัวชี้วัดในระบบประกันคุณภาพการศึกษาเช่น คุณภาพของครู สภาพแวดล้อม รูปแบบและระบบการเรียนการสอน สื่อ และเทคโนโลยี กระบวนการเรียนรู้

1.9.3 ความคุ้มค่าในการจัดการศึกษา หมายถึงค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษานั้นให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

1.9.4 ผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา คือ ผลต่อเนื่องที่เกิดจากการจัดการศึกษา เช่น จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และการประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้

2.1 ความหมายของการเรียนรู้

ทิสนา แชนมมณี (2544) อ่างใน นวลจิตต์ ชาวศิริพิงส์ และคณะ ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นงานเฉพาะบุคคลทำแทนกันไม่ได้ ครูที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต้องเปิดโอกาสให้เขาได้มีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง

2. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญา ต้องมีการใช้กระบวนการคิด สร้างความเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ ดังนั้นครูจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดทำความเข้าใจสิ่งต่างๆ

3. การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม เพราะในเรื่องเดียวกันอาจคิดได้หลายแง่หลายมุมทำให้เกิดการขยายของสิ่งต่างๆ เติมเต็มความรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนรู้ตามที่สังคมยอมรับด้วย

4. การเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน เป็นความรู้ที่เบิกบาน

5. การเรียนรู้เป็นงานต่อเนื่องตลอดชีวิต ขยายพรมแดนความรู้ได้ไม่มีที่สิ้นสุด

6. การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลง เพราะได้รู้มากขึ้น ทำให้เกิดการนำความรู้ไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ เป็นการพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2544 : 47 -48) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้มีความหมายครอบคลุมถึง

1. การรับรู้ หมายถึง การที่ผู้คน “รับ” เอาข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ต่างๆ จากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งรวมทั้งแหล่งความรู้จากครูผู้สอนด้วย

2. การเข้าใจ หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นถึงความหมายและความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ ที่ตนเองรับรู้จากแหล่งความรู้ที่หลากหลายในระดับที่สามารถอธิบายเชิงเหตุผลได้

3. การปรับเปลี่ยน เป็นระดับของการเรียนรู้ที่แท้จริง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงด้านวิถีคิด การเปลี่ยนแปลงระดับคุณค่า และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในสิ่งที่รับรู้และมีความเข้าใจแล้วเป็นอย่างดี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548:32) สรุปความหมายของการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร เป็นผลที่ได้จากประสบการณ์ โดยไม่ใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดขึ้น โดยบังเอิญ เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความรู้สึกและทักษะ

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการรับรู้ การเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความรู้สึก และทักษะ อันเกิดมาจากประสบการณ์

2.2 กระบวนการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548:33) ได้กล่าวว่าการบวนการเรียนรู้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ ผู้เรียน บทเรียน วิธีเรียน

2.2.1 ผู้เรียน

ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ อายุ เพศ ความสนใจ ความถนัด ความพร้อมเป็นต้น ที่แตกต่างกันไปในตัวผู้เรียนแต่ละคน เช่น บางคนมีความตั้งใจเรียนเพราะเป็นสิ่งที่ตนเองถนัด แต่สำหรับอีกคนหนึ่งไม่ได้รับความสนใจเพราะเป็นเรื่องที่ตนเองไม่ชอบ สิ่งเหล่านี้จัดเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ โดยแยกได้ดังนี้

1) วุฒิภาวะและความพร้อม วุฒิภาวะหมายถึงความเจริญเติบโตของเด็ก โดยธรรมชาติทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ส่วนความพร้อม คือสภาพความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของผู้เรียน รวมทั้งความสนใจและความรู้พื้นฐานที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งที่จะเรียนได้

2) ความสามารถ หมายถึงเชาวน์ปัญญา คนที่มีเชาวน์ปัญญาน้อยย่อมเรียนได้แต่ในเรื่องง่ายและไม่สลับซับซ้อน ส่วนคนที่มีเชาวน์ปัญญาสูงย่อมจะเรียนในเรื่องยากได้ ความสามารถนี้จะวัดได้จากแบบทดสอบเชาวน์ปัญญา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้และนำมาพิจารณา ร่วมกับวิธีการอื่น เพื่อให้ได้ผลใกล้กับความสามารถของผู้เรียน และใช้ทำนายความสำเร็จในอนาคต

3) ความสนใจ เป็นตัวกระตุ้นอย่างสำคัญที่จะทำให้เกิดกิจกรรม ความสนใจช่วยให้การเรียนรู้นั้นมีจุดหมายที่แน่นอน บางครั้งความสนใจเกิดจากความถนัด และเจตคติที่ดีต่อเรื่องนั้น รวมทั้งอยู่ที่วิธีการเริ่มแรงและเครื่องล่อความอยากเรียน จะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนได้ดี

4) ประสบการณ์ของผู้เรียน ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องนั้นมากน้อยเพียงไร ถ้าเคยรู้มาบ้าง เคยมีประสบการณ์ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดที่อาจมีผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องหนึ่ง ซึ่งก็คือความรู้เดิมที่มีอยู่จะช่วยเสริมให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ เช่น ความสามารถในการคำนวณดีก็จะเรียนบัญชีได้ดี เป็นต้น

5) ความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ อวัยวะที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เช่น ตา หู ปาก สมอง มือ เป็นต้น หากเสียไปก็มีผลต่อการเรียนรู้

2.2.2 บทเรียน

บทเรียนหมายถึง เรื่องที่เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามเนื้อวิชาและกิจกรรมที่จัดขึ้นได้แก่

- 1) ชนิดของบทเรียน บทเรียนแต่ละประเภทย่อมมีความแตกต่างกัน บทเรียนบางชนิดต้องการการฝึกฝนมาก หากว่างวันก็จะไม่เกิดทักษะ แต่บทเรียนในบางเรื่องอาจอาศัยเพียงความเข้าใจ
- 2) ความยาวของบทเรียน ซึ่งความยาวของบทเรียนนี้มีผลต่อเวลาเรียน บทเรียนยาวต้องใช้เวลามากขึ้น
- 3) ความยากง่ายของบทเรียน ซึ่งความยากง่ายของบทเรียนมีผลต่อการเรียน บทเรียนง่ายย่อมเรียนได้เร็วกว่า แต่ถ้ายากเกินไปอาจไม่เรียกร้องความสนใจที่จะเรียน ส่วนความยากของบทเรียนเป็นสิ่งที่ทำร้ายความอยากเรียน แต่บางคนก็เห็นเป็นสิ่งเกินความสามารถที่จะเรียนได้
- 4) ความหมายของบทเรียน บทเรียนที่มีความหมายจะทำให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น เร็วขึ้น การจำคำที่ไม่มีมีความหมายต้องใช้เวลาในการจำมากและไม่น่าสนใจพอ ที่จะจูงใจให้

ผู้เรียนเรียนได้ แต่ถ้าสิ่งที่เรียนมีความหมายและสำคัญ ที่ผู้เรียนเห็นประโยชน์นำไปใช้ได้ ผู้เรียนจะเรียนได้ไวและดีด้วย

2.2.3 วิธีเรียน

ผู้เรียน จะมีวิธีเรียนอย่างไรจึงจะได้ผล อยู่ที่วิธีเรียนของผู้เรียนและอยู่ที่วิธีถ่ายทอดการสอนของครู ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่

1) ทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งจะกล่าวถึงหลักในการเรียนรู้ ว่ามีกระบวนการอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร เรียนอย่างไรจึงจะได้ผล การจัดกิจกรรมต่างๆ ระหว่างการเรียนจนเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ขึ้น ทฤษฎีการเรียนรู้แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับปรัชญาของนักจิตวิทยาการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ จะเป็นหลักให้นำไปใช้ปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2) กระบวนการเรียนรู้อื่นๆ เช่นความคิด ความจำ การลืม การจูงใจ เป็นอย่างไรก็จะมีผลต่อการเรียนรู้เช่นกัน

3) การเสริมแรงเป็นวิธีการเพิ่มการตอบสนองที่ต้องการ การเสริมแรงมี 2 ลักษณะคือ การเสริมแรงทางบวก หมายถึงสิ่งเร้าที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ เช่น รางวัล คำชมเชย เป็นต้น การเสริมแรงทางลบ หมายถึงสิ่งเร้าที่ให้แล้วผู้เรียนเกิดความไม่พอใจ เช่นการลงโทษ การตี เป็นต้น ซึ่งบางครั้งก็สามารถขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาไปได้หมด

4) การถ่ายโยงการเรียนรู้ หมายถึงการเอาความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการเรียนบทเรียนใหม่ การถ่ายโยงการเรียนรู้มี 3 ประเภทคือ

(1) การถ่ายโยงทางบวก หมายถึงการเรียนรู้ครั้งก่อนส่งเสริมให้การเรียนรู้ ใหม่สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

(2) การถ่ายโยงเชิงลบ หมายถึงการเรียนรู้ครั้งก่อนไม่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ใหม่สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

(3) การถ่ายโยงชนิดศูนย์ หมายถึงการกระทำครั้งก่อนไม่มีผลกระทบต่อการกระทำกิจกรรมใหม่เลย ไม่ว่าด้านดีขึ้นหรือเลวลง

5) การฝึกหัด เป็นวิธีที่จัดกิจกรรมที่เรียนรู้มาแล้ว ซ้ำและซ้ำอีก เพื่อให้เกิดความชำนาญ หลักของการฝึกควรจะทำอย่างไร จุดหมายโดยค้ำนึ่งถึงสิ่งต่อไปนี้

(1) ควรฝึกเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม

(2) ระยะเวลาของการฝึกไม่ควรนานเกินไป หากจำเป็นควรแบ่งการฝึกเป็นช่วง

(3) การฝึกควรค้ำนึ่งถึงความยากง่าย ซึ่งส่วนมากจะฝึกจากสิ่งที่ย่างไปก่อน

- (4) การฝึกควรคำนึงถึงขั้นของการเรียนรู้ในเรื่องนั้นว่า ควรจะฝึกกิจกรรมอะไรก่อนหลัง
- (5) ผู้เรียนควรจะได้มีเวลาฝึกอย่างอิสระเสรี ถ้าสิ่งที่ฝึกเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์
- (6) ควรให้ผู้เรียนทราบถึงผลการฝึก เพื่อให้เขาได้รู้ถึงความก้าวหน้าของสิ่งที่ฝึก

2.3 องค์ประกอบของการจัดการความรู้

ได้มีผู้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการความรู้หลายท่านดังต่อไปนี้

ชินภัทร ภูมิรัตน ได้กล่าวถึงการจัดการความรู้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ

(<http://www.eng.ubu.ac.th/~personnel/personneldata/nanasara/km1.doc>)

1. คน คนเป็นทรัพยากรขององค์กรที่สำคัญที่สุด เพราะคนเป็นผู้จัดการความรู้
2. กระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ
3. เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ มีส่วนสนับสนุนให้การทำงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงขึ้น

รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้ไว้ 3 ประการคือ (<http://www.moac.go.th/builder/mopsa/imagrs/Km.doc>)

1. คน ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นแหล่งความรู้และเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
2. เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือเพื่อให้คนสามารถค้นหา จัดเก็บ แลกเปลี่ยน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ได้อย่างง่ายและรวดเร็วขึ้น
3. กระบวนการความรู้ นั้นเป็นการบริหารจัดการ เพื่อนำความรู้จากแหล่งความรู้ไปให้ผู้รู้ เพื่อทำให้เกิดการปรับปรุงและนวัตกรรม

จากแนวคิดที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าองค์ประกอบของการจัดการความรู้มี 3 ประการคือ คน เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ และกระบวนการความรู้

2.4 ลักษณะการเรียนรู้ที่ดี

สุวิทย์ มูลคำ และ อรรถชัย มูลคำ (2544 : 48 -49) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า

- 2.4.1 เกิดจากกระบวนการที่สร้างความเข้าใจ การให้ความหมายกับสิ่งที่รับรู้มา
- 2.4.2 ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่รู้มาก่อนแล้วและจะมีกระบวนการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เก่ากับความรู้ใหม่
- 2.4.3 เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2.4.4 ผู้เรียนสามารถกำหนดขั้นตอนการเรียนรู้ และวิธีการเรียนด้วยตนเอง
- 2.4.5 ผู้เรียนมีความชัดเจนในเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียน และเป้าหมายของการเรียนนั้นมีความหมายกับผู้เรียน
- 2.4.6 มีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริง

2.5 หลักการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุวิทย์ มูลคำและอรรถชัย มูลคำ (2544 : 53-55) ได้พูดถึงหลักการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

- 2.5.1 การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อผู้เรียน
 - 1) รู้ว่าต้องทำอะไร
 - 2) เข้าใจว่าทำไมต้องกระทำสิ่งนั้น
 - 3) รู้ว่าเมื่อไรจะถูกประเมินและด้วยวิธีใด
 - 4) ได้มีโอกาสเข้าถึงสื่อที่สามารถเข้าใจได้
 - 5) มีโอกาสในการพัฒนาทักษะ
 - 6) ได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสมจากครู เพื่อน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 7) ได้ทำงานตามจังหวะเวลาที่เหมาะสม กับตนเอง
 - 8) สนใจในสิ่งที่ทำ
 - 9) ได้ทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย
 - 10) ได้มีโอกาสทบทวนความก้าวหน้าของตนเอง
 - 11) มีความเป็นเจ้าของสิ่งที่กำลังทำ
- 2.5.2 หลักการสอนที่มีประสิทธิภาพเมื่อ ครู
 - 1) บอกเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
 - 2) ให้คำสั่งที่ชัดเจน

ผู้เรียน

ใช้ได้ง่าย

- 3) สอน/แนะนำบนพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน
- 4) ช่วยให้ผู้เรียนมีการรับรู้ที่ชัดเจน
- 5) จัดหา เตรียมสื่อ ทรัพยากรการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีโอกาสในการ
- 6) จัดกิจกรรมที่หลากหลาย
- 7) กระตุ้นผู้เรียนให้รับผิดชอบ
- 8) กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจและวินัยในตนเอง

2.5.3 ลักษณะการเรียนการสอนที่ดี

- 1) ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) เน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก
- 3) ต้องการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
- 4) ต้องเป็นที่น่าสนใจ ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อหน่าย
- 5) ต้องดำเนินไปด้วยความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน
- 6) ต้องทำทาบให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้
- 7) ต้องตระหนักถึงเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้
- 8) ต้องสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยการปฏิบัติจริง
- 9) ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้
- 10) ต้องมีจุดมุ่งหมายของการสอน
- 11) ต้องสามารถเข้าใจผู้เรียน
- 12) ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียน
- 13) ต้องไม่ยึดวิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น
- 14) การเรียนการสอนที่ดีเป็นพลวัต (Dynamic) กล่าวคือ มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งฝนด้านการจัดกิจกรรม การสร้างบรรยากาศ รูปแบบเนื้อหาสาระ เทคนิควิธี ฯลฯ
- 15) ต้องสอนในสิ่งที่ไม่ไกลตัวผู้เรียนมากเกินไป
- 16) ต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

3. การจัดการศึกษาของหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม

หลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ เปิดรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเมื่อปี พ.ศ. 2545 ปัจจุบันหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรมมีนักศึกษาทั้งสิ้น 334 คน แบ่งเป็น 12 ชั้นเรียน (ภาคผนวก)

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม (2551) ได้กล่าวถึงปรัชญา วัตถุประสงค์ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา ระยะเวลาการเรียน การลงทะเบียนเรียน และการวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ดังนี้

3.1 ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานและดำเนินงานในด้านการโรงแรม

3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3.2.1 เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน การดำเนินงาน และการปฏิบัติการด้านการโรงแรม และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2.2 เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลูกฝังให้มีนิสัยในการศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถควบคุมอารมณ์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล

3.2.3 เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ สุจริต ความขยันหมั่นเพียร มีใจรัก และสำนึกในจรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม ตลอดจนตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

3.3 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

3.3.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกสาขาวิชา หรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

3.3.2 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการโรงแรม โดยวิธีเทียบโอนผลการเรียน

3.3.3 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2551

3.4. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

3.4.1 โดยวิธีการรับตรงในระบบโควตา

3.4.2 โดยวิธีการสอบคัดเลือกของมหาวิทยาลัย

3.4.3 โดยวิธีการสอบคัดเลือกผ่านสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

3.5 ระบบการศึกษา

3.5.1 การจัดการศึกษา

ใช้ระบบทวิภาค โดยในหนึ่งปีการศึกษาแบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษาปกติ ซึ่งหนึ่งภาคการศึกษามีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการสอบ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนโดยใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 7 สัปดาห์ และให้มีระยะเวลาในการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษาปกติ

3.5.2 การคิดหน่วยกิต

1) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็นการศึกษา 1 หน่วยกิต

2) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็นการศึกษา 1 หน่วยกิต

3) การฝึกงานหรือสหกิจศึกษา หรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็นการศึกษา 1 หน่วยกิต

3.6 ระยะเวลาการศึกษา

3.6.1 นักศึกษาตามคุณสมบัติข้อ 6.1 ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี การศึกษา สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา

3.6.2 นักศึกษาตามคุณสมบัติข้อ 6.2 ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 2 ปี การศึกษา สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเต็มเวลา

3.7 การลงทะเบียนเรียน

ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาจะลงทะเบียนเรียนได้ไม่ต่ำกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต สำหรับภาคฤดูร้อนนักศึกษาจะลงทะเบียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต

การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติที่มีจำนวนหน่วยกิตมากกว่า 22 หน่วยกิต และไม่เกิน 25 หน่วยกิต หรือน้อยกว่า 9 หน่วยกิต กระทำได้เพียงหนึ่งภาคการศึกษา เมื่อได้รับการอนุมัติจากคณบดี ยกเว้นภาคการศึกษาสุดท้ายที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและมีหน่วยกิตเหลืออยู่ไม่เกิน 25 หน่วยกิต หรือน้อยกว่า 9 หน่วยกิต นักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขออนุมัติจากคณบดีเป็นกรณีพิเศษ ได้อีกหนึ่งภาคการศึกษา

3.8. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

3.8.1 การวัดและประเมินผลการศึกษา

ให้พิจารณาจากพัฒนาการของนักศึกษา ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม การสอบ หรือวิธีการอื่นใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรรายวิชา การวัดผลการศึกษา อาจมีหลายครั้งในระหว่างภาคการศึกษา และมีการวัดผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาอย่างน้อยภาคการศึกษาละหนึ่งครั้ง เพื่อประเมินผลการศึกษา

นักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับการประเมินผลการศึกษาแต่ละรายวิชา ต้องมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของระยะเวลาศึกษาทั้งหมดของแต่ละรายวิชา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษจากอาจารย์ผู้สอน

การประเมินผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน มีลำดับขั้นดังนี้

ระดับคะแนน	ผลการศึกษา	ค่าระดับคะแนนต่อหน่วยกิต
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.0
B ⁺	ดีมาก (Very Good)	3.5
B	ดี (Good)	3.0
C ⁺	ดีพอใช้ (Fairly Good)	2.5
C	พอใช้ (Fair)	2.0
D ⁺	อ่อน (Poor)	1.5
D	อ่อนมาก (Very Poor)	1.0
F	ตก (Fail)	0.0

กรณีที่ไม่มีการประเมินผลเป็นระดับคะแนน ให้ประเมินผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
W	ถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn)
I	การประเมินผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
S	ผลการศึกษา การปฏิบัติงาน ฝึกงาน เป็นที่น่าพอใจ (Satisfactory)
U	ผลการศึกษา การปฏิบัติงาน ฝึกงาน ไม่น่าพอใจ (Unsatisfactory)
AU	การลงทะเบียนเรียนเป็นกรณีพิเศษ โดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

3.8.2 การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรและข้อกำหนดของสาขาวิชา มีหน่วยกิตสะสม ไม่ต่ำกว่าที่หลักสูตรกำหนดไว้ ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00 เป็นผู้มีความประพฤติที่ไม่ขัดต่อระเบียบของมหาวิทยาลัย ต้องผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนิษฐา จิตชินะกุล (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1. นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง เมื่อจำแนกตามชั้นปีมีนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มากที่สุด เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่กำลังศึกษา เป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มากที่สุด เมื่อจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม เป็นนักศึกษามีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 1.96-1.99 มากที่สุด เมื่อจำแนกตามพื้นความรู้เดิม มีพื้นความรู้สายศิลป์-คำนวณ มากที่สุด เมื่อจำแนกตามสถานภาพการสมรสของบิดามารดา มีนักศึกษามีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน มากที่สุด เมื่อจำแนกนักศึกษาตามที่พักอาศัย มีนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่กับครอบครัวตนเอง มากที่สุด เมื่อจำแนกตามอาชีพของบิดามารดา มีนักศึกษามีบิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มากที่สุด และมีมารดาประกอบอาชีพแม่บ้าน มากที่สุด และเมื่อจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่อเดือน มีนักศึกษาที่ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 20,001 บาทต่อเดือน มากที่สุด 2. นิสัยในการเรียน พบว่า นักศึกษามีนิสัยในการเรียนและปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียน โดยรวมค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นพบว่า นิสัยที่นักศึกษปฏิบัติมากในการเรียนได้แก่ การอ่านหนังสือ

เพื่อเตรียมตัวสอบในแต่ละครั้ง และไม่่วงนอนในขณะที่เรียน นิสัยที่นักศึกษาปฏิบัติค่อนข้างมาก ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนก่อนเวลา การเข้าชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ และการจดสาระสำคัญหรือขีดเส้นใต้เนื้อหาที่เรียนเพื่อช่วยความจำ ส่วนนิสัยที่นักศึกษาปฏิบัติค่อนข้างน้อย ได้แก่ การจัดทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในวันเวลาที่ว่าง การอ่านหนังสือก่อนเข้าชั้นเรียน และการจดคำบรรยายในชั้นเรียนด้วยตนเอง และการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมที่ว่างจากการเรียน 3. สภาพแวดล้อมทางการเรียน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน 2 ระดับ คือ นักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านวิธีสอน ด้านบรรยายภาสการเรียนการสอน ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยมากเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ ด้านครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 พบว่า เพศกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านครอบครัว และ ที่พักอาศัยกับนิสัยในการเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.0 พบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมมีความสัมพันธ์กับชั้นปีที่กำลังศึกษา

ประณต เก้าฉิม (2549) ได้ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และสนับสนุนทางสังคม ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกันและเรียนวิชาเอกต่างกัน 3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนาย ผลวิจัยดังนี้ 1) นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี มีทัศนคติทางการเรียนที่ดี แต่มีการบริหารเวลาในการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางค่อนข้างต่ำกว่าด้านอื่นๆ และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง 2) ไม่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชาและรายวิชาดีกว่าผู้ชาย 3) นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเอกแตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาแตกต่างกันแต่มีพฤติกรรมเรียนและได้รับการสนับสนุนทางสังคมไม่แตกต่างกัน 4) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาอย่างมีนัยสำคัญ 5) แรงจูงใจทางการเรียน เป็นตัวแปรด้านพฤติกรรมเรียนเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุบิน หินแปง (2550) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ การวิจัยมีผลดังนี้ ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้มีการสรรหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งได้สร้างแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ได้เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดการศึกษา และดำเนินการตามวิธีการควบคุมพัสดุ ได้วางแผนการใช้อาคารสถานที่และมีห้องน้ำ ห้องส้วมที่มีความสะอาดถูกสุขอนามัย บางส่วนที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ ใช้การแข่งขันเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรแสวงหาแนวคิดใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน ระดมทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำหน่ายสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่เสื่อมสภาพ ถ้ำสมัย และสร้างบริเวณที่พักผ่อนหย่อนใจของนิสิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งมีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรในครั้งนี้จะดำเนินการศึกษาประชากรทั้งหมด ซึ่งได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำนวน 332 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน: 2552)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 83 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 332 คน ได้มาจากการคำนวณ ณัธน์ ศรีวิหะ (2540: 67) นักวิจัยได้กำหนดขนาด ของกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยไว้อย่างง่าย ๆ ซึ่งเหมาะสมสำหรับประชากรขนาดเล็ก โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ถ้าจำนวนนับด้วยร้อยละ 25 %

ถ้าจำนวนนับด้วยพันใช้ 10 %

ถ้าจำนวนนับด้วยหมื่นใช้ 1 %

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ใช้จำนวนนับด้วยพัน คือ 10% ในการหากกลุ่มตัวอย่าง จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 83 คน

วิธีคำนวณ

$$332 \times 25/100 = 83$$

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 83 คน

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยการจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1.1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ปัจจัยการจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม

2.1.2 ศึกษาการสร้างแบบสอบถาม โดยการศึกษาจากแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

2.1.3 กำหนดขอบเขตของคำถาม ให้ครอบคลุมองค์ประกอบของปัจจัยการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จำนวน 48 ข้อ

2.1.4 สร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ซึ่งเครื่องมือประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เช่น ผลการศึกษา ระยะเวลาที่ศึกษาเดิมของนักศึกษา ความถนัดของนักศึกษา ความสนใจพิเศษของนักศึกษา แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม เป็นต้น คำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียน การสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการ ท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แบบสอบถามมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) รวม 83 ชูต โดยกำหนดระดับความพึงพอใจในแต่ละ ข้อเป็น 5 ระดับคะแนน ดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยมากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษา และได้ อธิบายถึงวัตถุประสงค์ ตลอดจนวิธีการตอบแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจถูกต้องตรงกัน ก่อนจะตอบแบบสอบถาม และเมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวม แบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จึงทำให้ได้รับแบบสอบถามครบตามจำนวน คือ 83 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของ แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา หลังจากการตรวจสอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาทำ การลงรหัสด้วยมือ เพื่อเปลี่ยนข้อมูลให้สะดวกแก่การประมวลผล โดยผู้วิจัยจะใช้หาค่าทางสถิติ ดังนี้

1.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 และ 2 เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 เพื่อวิเคราะห์ ระดับความสำคัญปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 เพื่อนำมาวิเคราะห์ความสำคัญปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งค่าเฉลี่ยประกอบด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายความว่า ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายความว่า ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายความว่า ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายความว่า ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายความว่า ข้อความทั้งหมดในประโยคเป็นปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัย ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ได้จากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ โดยผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดตามลำดับ เป็นตารางประกอบคำอธิบาย ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนประชากร

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรม และการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้คือ นักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 83 คน โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน 83 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับหลักสูตร ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลการศึกษา (เกรด) ดังได้แสดงรายละเอียดในตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม

ผลการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 2.00	3	3.6
2.00 - 2.50	42	50.6
2.51 - 3.00	23	27.7
3.00 - 3.50	12	14.5
มากกว่า 3.50	3	3.6
รวม	83	100

จากตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการโรงแรม พบว่า นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม มีผลการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 2.00 = 2.50 และน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 2.00 และมากกว่า 3.50

ตารางที่ 4.2 การศึกษาเดิมของนักศึกษา

การศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษา 6	29	34.9
ปวช	23	27.7
ปวส	31	37.7
รวม	83	100

จากตารางที่ 4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้านการศึกษาเดิมของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับคือ ปวส และน้อยที่สุดคือ ปวช

ตารางที่ 4.3 ความถนัดของนักศึกษา

ความสนใจพิเศษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษ	13	15.7
คณิตศาสตร์	9	10.8
คอมพิวเตอร์	54	65
อื่นๆ	7	8.4
รวม	83	100

จากตารางที่ 4.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความถนัดของนักศึกษาส่วนใหญ่มีความถนัดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มากที่สุด ความสนใจที่น้อยที่สุดคืออื่นๆ

ตารางที่ 4.4 ความสนใจพิเศษของนักศึกษา

ความสนใจพิเศษ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาษาอังกฤษ	16	19.3
คอมพิวเตอร์	20	24.1
ภาษาอื่นๆ	4	4.8
เครื่องคัมพสม	18	21.7
การประกอบอาหาร	19	22.9
การจัดดอกไม้	6	7.2
อื่นๆ	-	-
รวม	83	100.0

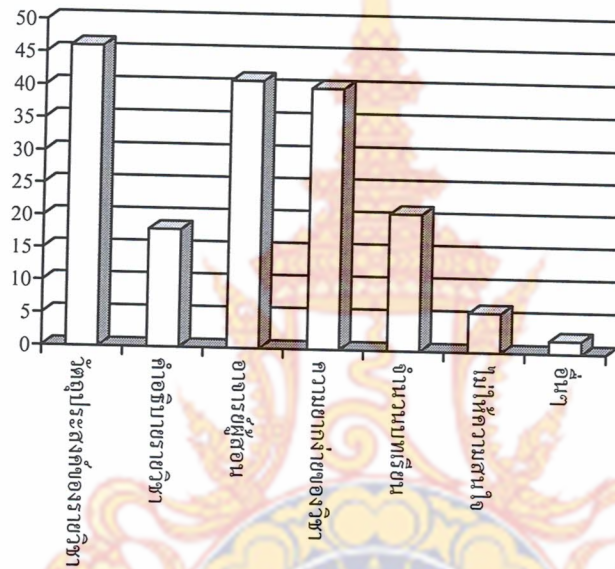
จากตารางที่ 4.4 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความสนใจพิเศษพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจพิเศษกับคอมพิวเตอร์ เครื่องคัมพสม และการประกอบอาหาร ตามลำดับ และความสนใจที่น้อยที่สุดคือภาษาอื่นๆ

ตารางที่ 4.5 แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม

แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จบแล้วหางานง่าย	29	34.9
ชอบวิชาที่เรียน	14	16.9
ตรงกับความถนัดของตนเอง	9	10.8
คิดว่าหลักสูตรการ โรงแรมเรียนง่าย	13	15.7
คนในครอบครัว/คนใกล้ชิดสนับสนุน	9	10.8
เลือกตามเพื่อน	5	6.0
อื่นๆ	4	4.8
รวม	83	100.0

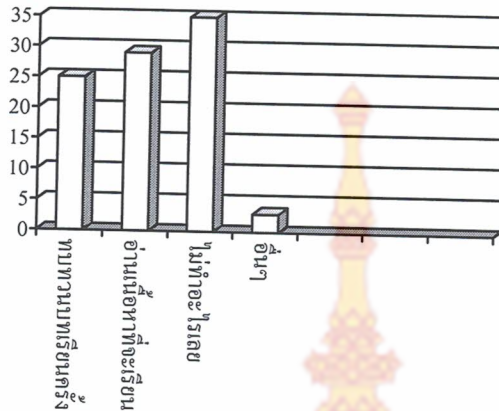
จากตารางที่ 4.5 วิเคราะห์ข้อมูลของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรมด้าน แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรมพบว่า การหางานง่ายหลังจบการศึกษา เป็นแรงจูงใจหลัก รองลงมาคือคิดว่าหลักสูตรการ โรงแรมเรียนง่าย และชอบวิชาที่เรียน โดยลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีแรงจูงใจน้อยที่สุดคืออื่นๆ และเลือกตามเพื่อนตามลำดับ

แผนภูมิที่ 4.1 การให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ก่อนการเริ่มเรียนวิชาใหม่ของนักศึกษา

จากแผนภูมิ 4.1 พบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของรายวิชามากกว่าที่สุด รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอนและความยากง่ายของเนื้อหาวิชาตามลำดับ

แผนภูมิที่ 4.2 พฤติกรรมของนักศึกษาในการเตรียมตัวก่อนการเรียนในแต่ละครั้ง

จากแผนภูมิ 4.2 ในการเตรียมตัวก่อนการเรียนของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการเตรียมตัวในการเรียนล่วงหน้าก่อนการเริ่มบทเรียนใหม่

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ตารางที่ 4.6 เวลาที่เหมาะสมในการเรียนภาคทฤษฎีแต่ละครั้ง

จำนวนชั่วโมง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ชั่วโมง	19	22.9
1 ½ ชั่วโมง	12	14.5
2 ชั่วโมง	43	51.8
2 ½ ชั่วโมง	-	-
3 ชั่วโมง	34	8.4
มากกว่า 3 ชั่วโมง	2	2.4
รวม	83	100.0

จากตารางที่ 4.6 เวลาที่เหมาะสมในการเรียนทฤษฎีแต่ละครั้งพบว่า เวลา 2 ชั่วโมงเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุด

ตารางที่ 4.7 เวลาที่เหมาะสมในการเรียนภาคปฏิบัติแต่ละครั้ง

จำนวนชั่วโมง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ชั่วโมง	8	9.6
1 ½ ชั่วโมง	7	8.4
2 ชั่วโมง	26	31.4
2 ½ ชั่วโมง	6	7.2
3 ชั่วโมง	34	41.0
มากกว่า 3 ชั่วโมง	2	2.4
รวม	83	100.0

จากตารางที่ 4.7 เวลาที่เหมาะสมในการเรียนปฏิบัติแต่ละครั้งพบว่า เวลา 3 ชั่วโมงเป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุด

ตารางที่ 4.8 จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียน กรณีเรียนทฤษฎี

จำนวนนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 35 คน	52	62.7
35 – 70 คน	30	36.1
71 – 105 คน	1	1.2
มากกว่า 105 คน	-	-
รวม	83	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบจำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียนทฤษฎี คือ จำนวนนักศึกษา น้อยกว่า 35 คน

ตารางที่ 4.9 จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียน กรณีเรียนปฏิบัติ

จำนวนนักศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 35 คน	78	94
35 – 70 คน	5	6
71 – 105 คน	-	-
มากกว่า 105 คน	-	-
รวม	83	100.0

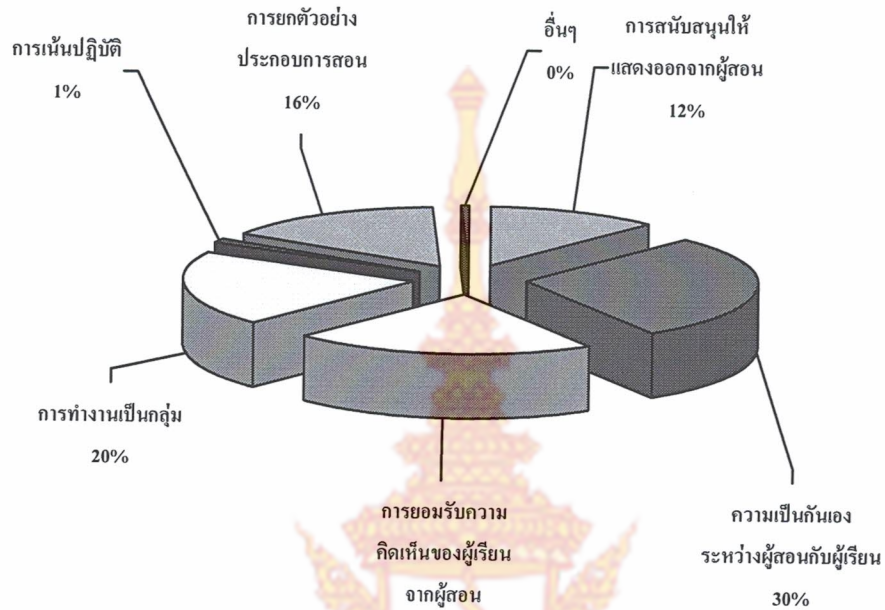
จากตารางที่ 4.9 พบจำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียนปฏิบัติ คือ จำนวนนักศึกษา น้อยกว่า 35 คน

ตารางที่ 4.10 สื่อการเรียนที่ส่งผลต่อการเข้าใจบทเรียนมากที่สุด

จำนวนชั่วโมง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Power point	54	65.1
CVD/DVD	20	24.1
อื่นๆ ไปรตระบุ	8	9.6
รวม	83	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าสื่อการเรียนที่ส่งผลต่อการเข้าใจบทเรียนมากที่สุดคือ Power Point

แผนภูมิที่ 4.3 บรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา

จากแผนภูมิ 4.3 แสดงให้เห็นว่าบรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษามากที่สุดคือความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนกับนักเรียน รองลงมาคือการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียนจากผู้สอน และการทำงานเป็นกลุ่มตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียน
ของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อ
การเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลป
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม	ค่าทางสถิติ	
	X	S.D.
1. จำนวนชั่วโมงในการเรียนที่แต่ละครั้ง	3.22	0.84
2. การเรียนร่วมกับนักศึกษาหลักสูตรการโรงแรมห้องอื่น	3.10	1.10
3. การเรียนร่วมกับนักศึกษาสาขาอื่น	3.22	1.16
4. จำนวนวิชาที่จัดสอบต่อ 1 วัน	3.01	1.24
5. จำนวนวันที่จัดสอบ	3.27	1.24
6. อุณหภูมิในห้องเรียน	3.34	2.36
7. เสียงรบกวนจากเพื่อนในห้องเรียน	3.33	1.06
8. เสียงรบกวนจากนอกห้องเรียน	3.20	1.08
9. แสงสว่างในห้องเรียน	2.81	1.11
10. ที่นั่ง/สถานที่ที่สามารถทำงานหรือทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียน	3.12	1.08
11. จำนวนกิจกรรมของคณะหรือ มหาวิทยาลัย	3.17	1.01
12. การทราบว่าเมื่อไรจะถูกประเมินล่วงหน้า	2.88	1.02
13. การทราบวิธีการประเมินล่วงหน้า	2.83	0.99
14. การทบทวนเนื้อหาที่เรียนก่อนการเรียนแต่ละครั้ง	2.85	1.01
15. การทราบเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชาเรียนที่ชัดเจน	2.92	1.12
16. คำสั่งในการทำงานที่ชัดเจนของอาจารย์	3.13	1.20
17. การสอน โดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา	3.16	1.10
18. สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	2.94	1.18
19. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบของอาจารย์	3.10	1.16
20. การจัดกิจกรรมเรียนการสอนที่หลากหลาย	3.07	1.12
21. การกระตุ้นให้นักศึกษามีวินัยในตนเองของอาจารย์	3.10	1.29
22. การสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง	2.99	1.30

จากตารางที่ 4.11 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของของปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่าปัจจัยด้านอุณหภูมิมีส่วนต่อคุณภาพการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือเสียงรบกวนจากเพื่อนในห้องและจำนวนวันที่จัดสอบตามลำดับ

ตารางที่ 4. 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลการศึกษต่างกัน กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา

การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาการโรงแรม	X	X	X	X	X
	> 2.00	2.00- 2.50	2.51- 3.00	3-01- 3.50	>3.50
1. จำนวนชั่วโมงในการเรียนที่แต่ละครั้ง	3.00	3.07	3.50	3.42	4.00
2. การเรียนร่วมกับนักศึกษาหลักสูตรการ โรงแรม ห้องอื่น	2.33	2.88	3.30	3.50	3.67
3. การเรียนร่วมกับนักศึกษาสาขาอื่น	3.33	2.19	3.17	3.17	4.00
4. จำนวนวิชาที่จัดสอบต่อ 1 วัน	1.00	2.86	3.35	3.25	3.60
5. จำนวนวันที่จัดสอบ	1.0	3.17	3.70	3.17	4.00
6. อุณหภูมิในห้องเรียน	2.00	2.97	4.13	3.13	4.33
7. เสียงรบกวนจากเพื่อนในห้องเรียน	2.66	3.26	3.39	3.33	4.33
8. เสียงรบกวนจากนอกห้องเรียน	2.33	3.00	3.61	3.17	4.00
9. แสงสว่างในห้องเรียน	1.33	2.67	3.04	3.00	4.00
10. ที่นั่ง/สถานที่ที่สามารถทำงานหรือทบทวน บทเรียนนอกห้องเรียน	2.33	3.05	3.09	3.33	4.33
11. จำนวนกิจกรรมของคณะหรือ มหาวิทยาลัย	2.67	2.95	3.48	3.17	4.33
12. การทราบว่าจะเมื่อไรจะถูกประเมินล่วงหน้า	2.00	2.79	3.13	2.75	3.67
13. การทราบวิธีการประเมินล่วงหน้า	2.00	2.67	3.13	2.83	3.67
14. การทบทวนเนื้อหาที่เรียนก่อนการเรียนแต่ละ ครั้ง	2.00	2.34	3.00	3.08	3.33
15. การทราบเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ รายวิชาเรียนที่ชัดเจน	2.33	2.79	3.17	2.25	4.00

การจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาการโรงแรม	X	X	X	X	X
	> 2.00	2.00- 2.50	2.51- 3.00	3-01- 3.50	>3.50
16. คำสั่งในการทำงานที่ชัดเจนของอาจารย์	2.66	3.02	3.26	3.08	4.23
17. การสอน โดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของ นักศึกษา	3.00	2.98	3.32	3.17	4.00
18. สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย	3.33	2.21	3.35	2.83	4.00
19. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบของ อาจารย์	2.56	2.79	3.52	3.24	4.00
20. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย	3.00	2.26	3.43	3.17	4.33
21. การกระตุ้นให้นักศึกษามีวินัยในตนเองของ อาจารย์	2.33	2.24	3.57	3.00	4.00
22. การสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และ ปฏิบัติจริง	2.64	2.5	3.48	3.25	4.00

จากตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีผลการศึกษาดูต่างกัน กับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา พบว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 คิดว่า การเรียนร่วมกับนักศึกษาสาขาอื่นๆ ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00 -2.50 ให้ความสำคัญกับเสียงรบกวนจากเพื่อนในห้องเรียนมากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 ให้ความสำคัญกับอุณหภูมิของห้องเรียนมากที่สุด นักศึกษาที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 3.01-3.50 ให้ความสำคัญกับการเรียนร่วมกับนักศึกษาหลักสูตรการโรงแรมห้องอื่นๆ และนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 ให้ความสำคัญกับปัจจัยหลายปัจจัยได้แก่ อุณหภูมิในห้องเรียนที่น้่ง/สถานที่ที่สามารถทำงานหรือทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียนจำนวนกิจกรรมของคณะหรือมหาวิทยาลัย คำสั่งในการทำงานที่ชัดเจนของอาจารย์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมและ ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 83 คน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านผู้เรียนของหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

3) เพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 332 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการค้นคว้าจากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน ซึ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เรียน เช่น ผลการเรียน ระดับการศึกษาเดิมของนักศึกษา ความถนัดของนักศึกษา ความสนใจพิเศษของนักศึกษา แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม เป็นต้น คำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ โดยอธิบายลักษณะข้อมูลด้านความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ อธิบายลักษณะข้อมูลด้านความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนที่ 3 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า แบบลิเคิร์ต 5 ระดับ ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ด้านสถานภาพของผู้เรียนพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการศึกษาอยู่ในระดับ ตั้งแต่ 2.00 = 2.50 ระดับการศึกษาเดิมที่มากที่สุดคือ ปวส ความสนใจพิเศษและความถนัดของนักศึกษาคือ คอมพิวเตอร์ และแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมคือ จบแล้วสามารถหางานง่าย การให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆก่อนเริ่มเรียนวิชาใหม่คือให้วัตถุประสงค์ของรายวิชา การเตรียมตัวก่อนการเรียนคือ ไม่ทำอะไรเลย

2) การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตร สาขาวิชาการโรงแรมพบว่า เวลาที่เหมาะสมในการเรียนทฤษฎีคือ 2 ชั่วโมง และเวลาที่เหมาะสมในการเรียนปฏิบัติ คือ 3 ชั่วโมง จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในการเรียนทฤษฎีและปฏิบัติคือ น้อยกว่า 35 คน สื่อการเรียนที่ส่งต่อการเข้าใจบทเรียนมากที่สุดคือ Power Point บรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนมากที่สุดคือ ความเป็นกันเองระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

3) แสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษามากที่สุดคือ อุดหนุนในห้องพักเรียน รองลงมาคือเสียงรบกวนจากเพื่อนในห้อง และจำนวนวันที่จัดสอบ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนน้อยที่สุดคือแสงสว่างในห้องเรียน การทราบดีวิธีการประเมินล่วงหน้า

4) จากการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษากับปัจจัยด้านการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ให้ความสำคัญกับปัจจัยหลายปัจจัยในขณะที่นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยอื่นๆ ให้ความสำคัญกับปัจจัยเพียงหนึ่งปัจจัย ดังนี้ นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00 คิดว่า การเรียนรวมกับนักศึกษาสาขาอื่นๆ ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนมากที่สุด ในขณะที่นักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.00 -2.50 ให้ความสำคัญกับเสียงรบกวนจากเพื่อนในห้องเรียนมากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 ให้ความสำคัญกับอุดหนุนของห้องพักเรียนมากที่สุด นักศึกษาที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 3.01–3.50 ให้ความสำคัญกับการเรียนรวมกับนักศึกษาหลักสูตรการโรงแรมห้องอื่นๆ และนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 ให้ความสำคัญกับปัจจัยหลายปัจจัยได้แก่ อุดหนุนในห้องพักเรียนที่นิ่ง/สถานที่ที่สามารถทำงานหรือทบทวนบทเรียนนอกห้องพักเรียนจำนวนกิจกรรมของคณะหรือมหาวิทยาลัย คำสั่งในการทำงานที่ชัดเจนของอาจารย์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยขอเสนออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

5.2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการตอบวัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 1 คือการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนที่

เหมาะสม เนื่องจากข้อมูลส่วนบุคคลเป็นปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ การเรียนของนักศึกษา ซึ่งตรงกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ระบุ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับ สู้พัฒนา ภาษา สร้อย ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจัยด้านนักเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

5.2.2 การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตร สาขาวิชาการโรงแรมเป็นการตอบวัตถุประสงค์เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมต่อการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งตรงกับปรัชญา เวสารัชช์ (2546) กล่าวถึงดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาด้าน คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนขึ้นกับปัจจัยหลาย ประการ เช่น สภาพแวดล้อม รูปแบบและระบบการเรียนการสอน สื่อ และเทคโนโลยี กระบวนการ เรียนรู้

5.2.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรมเป็น การตอบวัตถุประสงค์ด้านการศึกษาคำคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม เกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ การเรียนของนักศึกษาศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ซึ่งพบว่าสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทั้ง ด้านอุณหภูมิ เสียงรบกวนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเป็นปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญา เวสารัชช์ (2546) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการศึกษาด้านสถานที่ศึกษาและบรรยากาศแวดล้อม ว่าการจัดการศึกษา ในระบบที่ยังต้องอาศัยชั้นเรียนยังเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน และบรรยากาศ แวดล้อมที่ใช้ในการจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนที่ขาด สิ่งที่ผู้บริหารและผู้จัดการศึกษาต้องสนใจดูแล คือความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัย และการมีบรรยากาศแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้ ส่วนครูก็ต้อง รับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ จากการศึกษาปัจจัยทางส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ควรส่งเสริมให้ใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้นในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับงานโรงแรมโดยตรง
- 2) ควรจัดขนาดของห้องเรียนให้นักศึกษาไม่เกิน 35 คน
- 3) ผู้สอนควรเพิ่มความเป็นกันเองกับผู้เรียนและยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียนมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษารายละเอียดส่งเสริมการจัดการศึกษาด้านอื่นเช่น ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร และด้านเงินทุน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ชนิษฐา จิตชินะกุล (2552) “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่มีผลการเรียนต่ำกว่า 2.00” กองส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- จารุณี อินทร์ซี่ (มปก.) “Quality In general” สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2554 จาก www.med.cmu.ac.th/secret/meded/mede3/chapter1.pdf.
- ชินภัทร ภูมิรัตน (มปก.) “การจัดการความรู้ในการจัดการศึกษา (Knowledge Management in Education)” สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2554 จาก <http://www.eng.ubu.ac.th/~personnel/personneldata/nanasara/kmp.doc>
- นลินี จารุกาญจนกิจ (2540) “การจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์และคณะ (2492) “การจัดการเรียนรู้ที่เน้นเรียนเป็นสำคัญ” สืบค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 2553 จาก http://www.onesqa.or.th/upload/113/uploadfiles/45_2549.pdf.
- ปรัชญา เวสารักษ์ (2546) “หลักการจัดการศึกษา” สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2553 จาก <http://area.ge.go.th/phayao1/data/b01.doc>
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548) “จิตวิทยาการศึกษา” กรุงเทพฯ ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ
- ประณต เค้าจิม (2549) “ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” วารสารพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- “แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) : ฉบับปรับปรุง” สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- ไพฑูริย์ ทอหุน (มปก.) บทความเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา” สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2554 จาก http://www.otep-nayok.com/artides/art_003.html.

พรพรม พรหมเทศ (2551) ฐรกีจเบื้องตัน โอ.ซี.เฟอรเซลดส์ และ เกอร์เฟรย์ เอีร์ท
 กรุงเทพฯ ท้อป

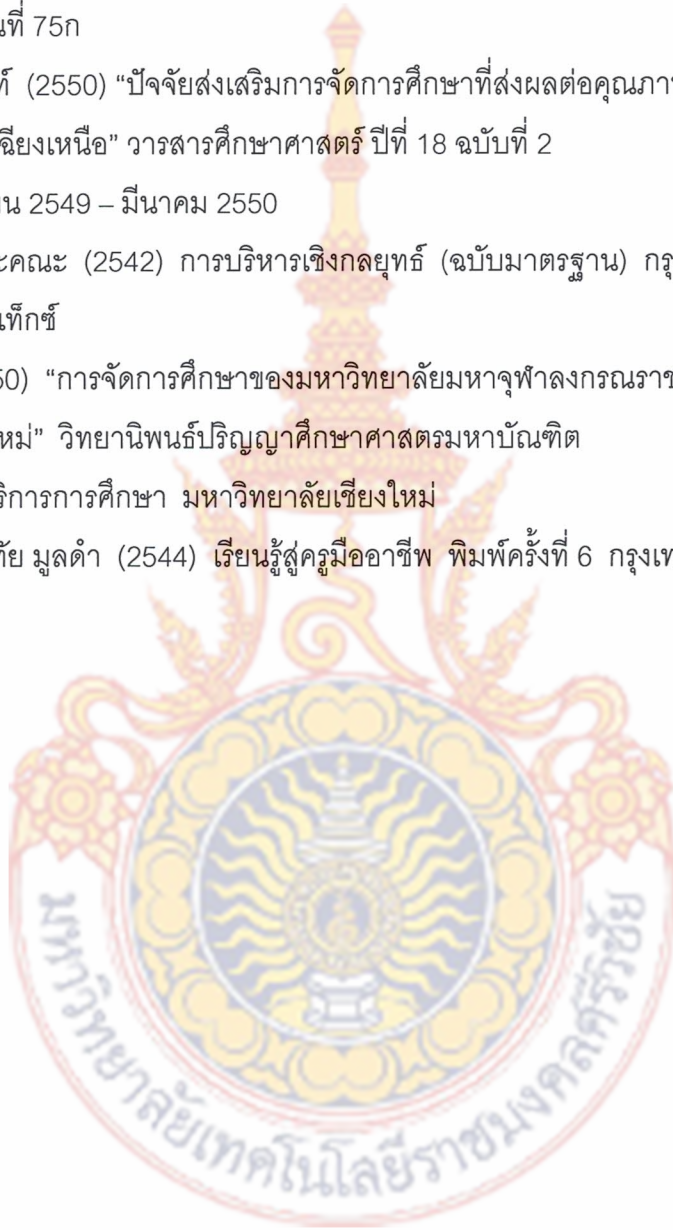
“พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” (19 สิงหาคม 2542) ราชกิจจานุเบกษา
 เล่มที่ 116 ตอนที่ 75ก

มานะ สิ้นฐวงษานนท์ (2550) “ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนใน
 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 2
 เดือนพฤศจิกายน 2549 – มีนาคม 2550

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2542) การบริหารเชิงกลยุทธ์ (ฉบับมาตรฐาน) กรุงเทพฯ
 ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์

สุบิน หินแปง (2550) “การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตเชียงใหม่” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สุวิทย์ มูลดำและอรทัย มูลดำ (2544) เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ ภาพพิมพ์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา

หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นสำหรับศึกษาปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนของนักศึกษา

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

2. ข้อมูลทุกอย่างจะเก็บเป็นความลับและใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น

3. กรุณาอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนอย่างละเอียด และตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงหรือตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักวิจัย ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการให้ความรู้ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสถานศึกษา นิสิตนักศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ

นางธิดาพร เรืองเริงกุลฤทธิ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง - โปรดกรอกข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ผลการศึกษา

- น้อยกว่า 2.00 ตั้งแต่ 2.00 - 2.50
 2.51-3.00 3.01 - 3.50
 มากกว่า 3.50

2. การศึกษาเดิมของนักศึกษา

- มัธยมศึกษา 6 ปวช. ปวส.

3. ความถนัดของนักศึกษา

- ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์
 คอมพิวเตอร์ อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. ความสนใจพิเศษของนักศึกษา

- ภาษาอังกฤษ
 คอมพิวเตอร์
 ภาษาอื่นๆ (โปรดระบุ).....
 เครื่องดื่มผสม
 การประกอบอาหาร
 การจัดดอกไม้
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. แรงจูงใจในการเลือกเรียนหลักสูตรวิชาการโรงแรม

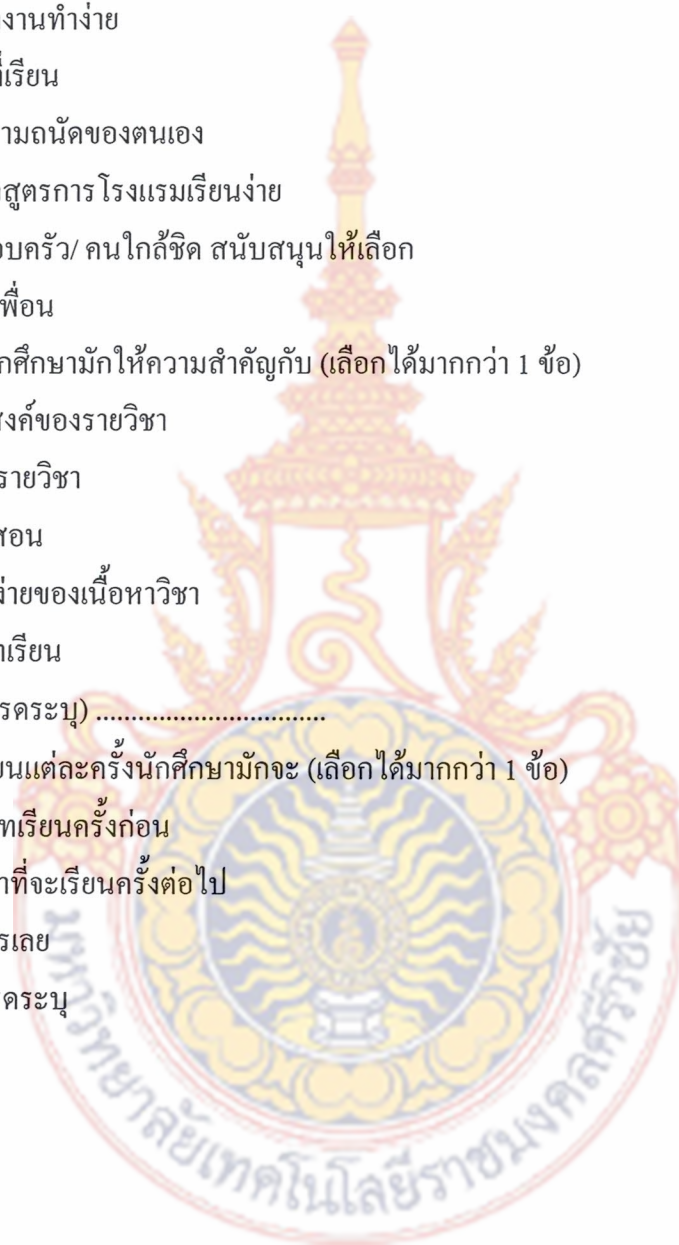
- จบแล้วหางานทำง่าย
- ชอบวิชาที่เรียน
- ตรงกับความถนัดของตนเอง
- คิดว่าหลักสูตรการโรงแรมเรียนง่าย
- คนในครอบครัว/ คนใกล้ชิด สนับสนุนให้เลือก
- เลือกตามเพื่อน

6. ก่อนเริ่มบทเรียน นักศึกษามักให้ความสำคัญกับ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- วัตถุประสงค์ของรายวิชา
- คำอธิบายรายวิชา
- อาจารย์ผู้สอน
- ความยากง่ายของเนื้อหาวิชา
- จำนวนบทเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

7. ก่อนเริ่มเรียนบทเรียนแต่ละครั้งนักศึกษามักจะ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ทบทวนบทเรียนครั้งก่อน
- อ่านเนื้อหาที่จะเรียนครั้งต่อไป
- ไม่ทำอะไรเลย
- อื่น ๆ โปรดระบุ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนของนักศึกษา
 คำชี้แจง - โปรดกรอกข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง
 ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

8. เวลาที่เหมาะสมในการเรียนภาคทฤษฎีแต่ละครั้ง

- 1 ชั่วโมง 1 ½ ชั่วโมง
 2 ชั่วโมง 2 ½ ชั่วโมง
 3 ชั่วโมง อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. เวลาที่เหมาะสมในการเรียนภาคปฏิบัติแต่ละครั้ง

- 1 ชั่วโมง 1 ½ ชั่วโมง
 2 ชั่วโมง 2 ½ ชั่วโมง
 3 ชั่วโมง อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียน กรณีเรียนทฤษฎี

- น้อยกว่า 35 คน 35 – 70 คน
 71 – 105 คน มากกว่า 105คน

11. จำนวนนักศึกษาที่เหมาะสมในชั้นเรียน กรณีเรียนปฏิบัติ

- น้อยกว่า 35 คน 35 – 70 คน
 71 – 105 คน มากกว่า 105คน

12. สื่อการเรียนที่ส่งผลต่อการเข้าใจในบทเรียนมากที่สุด

- Power point CVD/DVD
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

13. บรรยากาศในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา คือ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การมีส่วนร่วมในการวางแผนบทเรียน
- การสนับสนุนให้แสดงออกจากอาจารย์
- ความเป็นกันเองระหว่างอาจารย์และลูกศิษย์
- การยอมรับความคิดเห็นของนักศึกษาจากอาจารย์
- การทำงานเป็นกลุ่ม
- ความเข้มงวดของอาจารย์ผู้สอน
- การเน้นปฏิบัติ
- การยกตัวอย่างประกอบการสอน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาการ โรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด ให้ตรงกับระดับผลกระทบของปัจจัยต่างๆมากที่สุด

ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	ผลกระทบคุณภาพการเรียนของนักศึกษา				
	กระทบมากที่สุด	กระทบมาก	กระทบปานกลาง	กระทบเล็กน้อย	ไม่กระทบเลย
1. จำนวนชั่วโมงในการเรียนที่แต่ละครั้ง					
2. การเรียนร่วมกับนักศึกษาหลักสูตรการโรงแรมห้องอื่น					
3. การเรียนร่วมกับนักศึกษาสาขาอื่น					
4. จำนวนวิชาที่จัดสอบต่อ 1 วัน					
5. จำนวนวันที่จัดสอบ					
6. อุณหภูมิในห้องเรียน					
7. เสียงรบกวนจากเพื่อนในห้องเรียน					
8. เสียงรบกวนจากนอกห้องเรียน					
9. แสงสว่างในห้องเรียน					
10. ที่นั่ง/สถานที่ที่สามารถทำงานหรือทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียน					
11. จำนวนกิจกรรมของคณะหรือ มหาวิทยาลัย					
12. การทราบว่ามีอะไรจะถูกประเมินล่วงหน้า					
13. การทราบวิธีการประเมินล่วงหน้า					
14. การทบทวนเนื้อหาที่เรียนก่อนการเรียนแต่ละครั้ง					

ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนของ หลักสูตรสาขาวิชา การโรงแรม สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะศิลป ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	ผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษา				
	กระทบมาก ที่สุด	กระทบมาก	กระทบ ปานกลาง	กระทบ เล็กน้อย	ไม่ กระทบ เลย
15. การทราบเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของรายวิชา เรียนที่ชัดเจน					
16. คำสั่งในการทำงานที่ชัดเจนของอาจารย์					
17. การสอนโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา					
18. สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย					
19. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบของ อาจารย์					
20. การจัดกิจกรรมเรียนการสอนที่หลากหลาย					
21. การกระตุ้นให้นักศึกษามีวินัยในตนเองของ อาจารย์					
22. การสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้และปฏิบัติ จริง					

ประวัติผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
นครพนม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางธิดาพร เรืองเรืองกุลฤทธิ MRS. TIDAPORN RUANGROENGKULRIT
วัน/เดือน/ปีเกิด	3 กรกฎาคม 2513
เลขหมายประจำตัวประชาชน	3929900335224
ตำแหน่งปัจจุบัน	พนักงานมหาวิทยาลัย
หน่วยงาน	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 1 ถนนราชดำเนินนอก ตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000 โทร. (074) 324-246 ต่อ 1741
ประวัติการศึกษา	
ปริญญาโท	MSc. International Hotel Management University of Surrey 2543
ปริญญาตรี	ศบ.เศรษฐศาสตร์ (อุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2534